

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Binkoštnih praznikov izide prihodnji list v torek dne 22. maja 1888.

Srbija.

P. Veliko veselje zavlada je lani po vsej Srbiji, ko je odstopil Garašanin in prišel Ristić na krmilo. Po mestih bile so razsvetljave in iz vseh krajev Srbije napotile so se deputacije v Beligrad, pozdravljat novega ministerskega predsednika in izražat veselje, da so se otresli móre, ki je je tlačila nekaj let. Tedaj se je sploh mislilo, da se več ne vrnejo naprednjaki na vladno krmilo. Toda prišlo je drugače. Danes že vlada Kristić in čez malo časa utegne se povrniti Garašanin, „grobokop Srbije.“

Iz Belegrada že prihajajo vesti, o nasprotstvih v ministerstvu, ki se sicer hitro dementujejo, kakeršne pa prihajajo vselej iz srbske stolice, kadar se pripravlja kak vladni preobrat. Čuli smo jih, predno je odstopil Garašanin, predno je dal ostavko Ristić in predno se je umaknil Grujić. Tudi tedaj so jih vselej hitro oporekovali od vladne strani, a nazadnje se je pa pokazalo, da so bile resnične. Kristića je poklical kralj le zaradi tega, da pripravi pot za Garašanina. Kakor vemo, je Kristić jako energičen mož in kralj ga je poklical le zategadel, da vzdržava mir in red, dokler vlada mej narodom nezadovoljnost, da se je kar na vrat na nos odstranila vlada, v katero je imel zaupanje.

Ko se malo duhovi pomirijo in bodo morda volitve izvršene, bode pa kralj že gledal, da odstrani Kristića in pokliče na njegovo mesto Garašanina. On je bil itak le poslušno orodje, katero se preč vrže, ko se več ne potrebuje. „Der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan, der Mohr kann gehen.“

Marsikdo se gotovo vpraša, kaj je pač uzrok, da se stvari tako neugodno razvijajo, da kralj, ki je ob odstopu Garašaninovem skoro zgubil tla pod nogami, sedaj tako samovoljno zapoveduje v deželi in da ga vse sluša in vse uboga. Ruski listi so z odgovorom hitro pripravljeni: Avstrijski in nemški, torej tuji upliv je vse zakrivil. Nekoliko resnice utegnili bi v tem pač biti, a glavni uzrok to ni. Glavni uzrok tiči v srbskem narodu samem, zlasti v srbski inteligenciji, v voditeljih srbskih.

Znali neso porabiti razmer, dočim je kralj položaj dobro preudaril in ga porabil v svojo korist.

Ko je Ristić prišel na krmilo, je bila naprednjaška stranka tako rekoč popolnem uničena. Zgubila je bila vse zaupanje pri narodu in težko si je misliti moglo, da se bode še kedaj povzdignila. Pri volitvah si ni upala postaviti kandidatov svojih dobro vedé, da ne zmagá v nobenem okraju.

Volitve dne 5. septembra dale so skupščino, v kateri so sedeli sami liberalci in radikali, torej sami vladni pristaši. Nikdar še ni imela nobena vlada tako močne opore v parlamentu, kakor bi jo bila Ristićeva, ko bi bila prav postopala. Krona bi bila morala ozirati se nanjo, dobro vedé, da za njo stoji ves narod. Radikalna stranka je celo predlagala, da se obe stranki, liberalna in radikalna, spojita v jedno stranko, katerej bi bil vodja Ristić!

Treba bi ne bilo družega, nego da bi bila nova narodna stranka, nekatere točke radikalne stranke vzela v svoj program. Ministerskemu predsedniku so pa težnje radikalcev zdele se preliberalne ker bi se po njih preveč omejila moč vlade. Poskusiti je hotel napraviti novo liberalno večino in to je pogubilo njega in deželo pripravilo v bedo. Da bi dosegel svoj namen, poslužil se je terorizma in začel laskati se kralju.

Ker je vlada dobro vedela, da liberalci nemajo večine v deželi, dala je že pred volitvami oblastvom tajni ukaz, da naj delajo na vso moč za liberalce. In res se je kazal na nekaterih voliščih velik pritisk in to je bil prvi povod nasprotju mej liberalci in radikali, iz katerega izvira vse drugo zlo. „Das ist der Fluch der bösen That, dass sie fortzeugend Böses muss gebären.“ Ker pri volitvah liberalci neso dobili večine, je Ristić začel siliti v kralja, naj imenuje samo liberalne skupšinarje. Sedaj se je začelo pogajanje mej kraljem in Ristićem. Poslednji je v vse privolil, da bi mu kralj le pomagal do zanesljive večine. Obetal mu je, da bode prijenjal v cerkvenem vprašanji, torej ne bode več zahteval, da se nazaj pokliče metropolit Mihajl. Kralj je res imenoval toliko liberalnih skupšinarjev, da so liberalci imeli večino.

Kakor govore, je sprva kralj Milan sam utis-

nil Ristiću v glavo misel, da treba liberalne večine in tako speljal ga na poševno pot. Da bi Ristić ne bil preveč silen, imenoval je le toliko liberalnih skupšinarjev, da so liberalci imeli le slabo večino. Sploh je pa kralj Milan vedno delal na to, da zaseje razpor mej obe stranki in da se bodeta pobijali druga drugo in si ne bode mogla nobena opomoči.

Radikalna stranka je sedaj, na stran potisnena, začela delati proti vladi, zahtevajoč, da se odstrani minister notranjih zadev, ki je jako pristranski postopal ob volitvah, hkratu pa po zgledu liberalcev začela koledovati pri kralji. Ko so se pa pokazala nasprotstva v ministerstvu in je bilo očito, da tudi v skupščini vlada nema zanesljive večine, odstopila je vlada in prišli so radikali na krmilo. Nova vlada je pri volitvah dobila zopet veliko večino, a njen položaj že sprva ni bil tako trden, kakor Ristićev. Poslednji je bil prišel na krmilo brezpogojno, radikali so pa morali s kraljem skleniti že nek dogovor, ki je oviral, ali pravo za pravo onemogočeval vsako uspešno delovanje. Liberalci so pa tudi v skupščini pobijali vsako vladno predlogo, ne iz prepričanja, temveč iz strankarstva. Tega razpora so se najbolj veselili naprednjaki, ki so jeli laziti okrog kralja in mu šepetali, da sedaj lahko pokliče povoljnijo mu vlado, ko so si liberalci in radikali mej sabo v laseh. Ko se je še mej radikalno stranko pokazal črv nesloge, je kralj porabil prvo priliko, da je odslovil radikalno vlado.

Nesloga, stari slovanski greh, je torej kriva, da so v Srbiji nasprotniki slovanstva začeli zopet po konci nositi glave, a nadejamo se, da so dogodki poslednjih mesecev bili dobra šola za srbske rodoljube, da si bodo zopet podali roke in začeli skupen boj proti naprednjakom. Če bodo složni, že morda pri volitvah dobé večino, ali vsaj toliko poslancev, da vlada opozicije popolnem prezirati ne bode mogla.

Kralj sam čuti, da nema simpatij naroda na svoji strani in se je zaradi tega skušal sporazumeti s kraljico, katero narod jako čišla, pa se mu dosedaj ni posrečilo. Pri taci odnošajih se tudi naprednjaki ne bodo mogli dolgo obdržati, zlasti je pričakovati, da ne bodo mogli preprečiti preobrata,

LISTEK.

Mojemu zadnjemu pozivu ni bilo pravega odziva, ali bolje, da ne lažem, — nikakega ni bilo. Domišljeval sem se vender, da ustvarim novo točko duševnemu in — telesnemu tekmovanju, sprožeč tako važno vprašanje v sredini našega razboritega občinstva, o — duhovenski bređi. O tistih, ki bi jo imeli nositi in jo gojiti, ali pa na dalje teden za tednom v bridkih solzah klanjati in majati glavo, oziroma lice pod bridko, skrhano britvo, — o tistih ne govorim; a drugi objektivni glasovi bi bili morali zadoneti! Saj ni dolgo temu, ko se je v glavnem mestu Nemčije kolportirala mej mladim, elegantnim ženstvom velikanska peticija, naperjena proti nameri vojne uprave, da se sukni oficirjev vzame dvojna vrsta — gumb, in nadomesti s pojedino vrsto. Mlade dame so bile vnete za dvojno, ki sega od vsake rame do pasa, — je-li čudo, da sem pričakoval tudi jaz glede svoje, gotovo važnejše ideje, nego je ona o gumbah, stvarnega in nestvarnega razmotrivanja, in vsaj v tistih krogih in vrstah ki se že vsled naravnega zakona najbolj zanimajo za moževsko lepoto? Toda zastoj! Castellar je

dejal v svojem velikem govoru za španjsko republiko: „Naš čas nema velikih mož, ker je sam velik postal,“ in jaz bi dejal v ožigled svojemu propadu, da si nesem Castellar: „— Naš narod nema kosmatih mož, ker je sam kosmat postal!“ In vender je večinoma tako gol, kakor kneza Liechtensteina obrito lice.

Pa ne tako naprej! Morda bi se še kdo izmislil, da nameravam hujskati, brezverski rovati, nejeverno sejati. Nič manj, nego to! A pri nas je vsaka beseda nevarna, in če jo naperiš proti pojedincu tega ali onega stanu, takoj imaš vso zadrugo, vso „žlahto“, ves stan za petami. Bog varuj, da podeliš v kakem skromnem prizoru, ali mali povestici učitelju smešno ulogo; takoj se dvignejo pod in nadučitelji in -lice, ter oporekajo slovesno po zborih in zborovanjih, da pod- in nadučitelj ali -iteljica nista ali niso nikdar smešni; če napraviš pohlevno opazko, da je ta ali oni advokat poslal ekspensar svojemu klijentu, ker je prijaznemu pozdravu zadnjega — isto tako dvignil klobuk in odgovoril: „Dobro jutro!“ ter s tem izvršil izredno poslovanje — „ausserordentliche Mithewaltung“ — takoj ti pojde vsa komora k ministru ali pa ubere krajšo, akopram ne tako sigurno pot do kazenskega

sodnika; ako zineš v kaki družbi, v kateri sedi slučajno, in tebi neviden in nepoznat notarski kandidat, da je legalizovanje nepotrebna stvar, razvpit boš v kratkem tako, da ako si v srečnem položaji podpisati kako pobotnico, ali v nesrečnem, da moraš postaviti svoje ime pod dolžno pismo, — razvpit boš, pravim tako, da te bo notar le poznal in tvojo istinitost le tedaj zabeležil, ako jo potrđita dve priči, s katerima je notar v svoji mladosti krave pasel, ali vsaj „frnikolal“ se. Pa to niso še vsi! Ako te obide nesrečna misel opomniti, da je kak kaplan včeraj ali predvčerajnjim pri „Martinčku“ ali „Ropotci“ na kegljišči vseh „devet“ podrl in pomagal kot prvi tenor družbi pri pesmi: „Bratci, veseli vsi“, — povpraševali bodo čez tri dni, si li pač — krščen; in če boš — dasi še tako imeniten v uradni hierarhiji — dejal, da se sodniki v mestih več nauče, nego na deželi — razžaljeni bodo vsi: oni na deželi, ker si jih v istini razžalil, oni po mestih, ker ne rečeš, da naj se takoj vsi imenujejo vsaj — svetovalci!

Pa stojmo! Jeden stan je vender na svetu, katerega pojedine zastopnike smeš brez usmiljenja prijemati in trpinčiti, ne da bi se vsa zadruga dvignila proti tebi; niti jeden se ti ne gane, če tovariša

če se kje na Balkanu začno kake prekucije, ki bodo uplivala na Srbijo. Njih veselje bode najbrž le kratko, kajti „svaka sila do vremena“.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 17. maja. [Izv. dop.]

—j—. Zadnji dve seji očitno dokazujeta, da je zbornica čedalje bolj utrujena. Saj tudi ni čuda, zbornica zboruje dan za dnevom po 6 do 7 ur, in najvažnejši odsek, v kojem je danes koncentrovano vse parlamentarno zanimanje, odsek za novi davek na žganje ima tudi vsak dan seje, trajajoče vsaj do 3. ure. Dodajte deseturnemu posedanju v zbornici in odseku še tisti čas, kojega vesten poslanec potrebuje za svoje študije in priprave, in ne bode se čudili, da govorniki govoré pred izpraznjenimi klopmi ter pred jako pičlim, zaspanim občinstvom.

Splošna zaspanost jela je nadvladati tudi Vasega dopisnika, torej Vam o včerajšnji seji poroča le toliko, da se je poslanec Klaič potezal za dalmatinsko železnico, dr. Vitezić govoril je — glas upjočega v puščavi — o prekoturski železnici (Tauernbahn), priporočal dalje državno podporo za Tržaško ribarsko društvo ter na razgovor spravil več vprašanj, tikajočih se naše mornarice in onih sredstev, s kojimi bi se dalo podpirati in kvišku spraviti naše kupčijsko brodogradnjo. Zanimiv dvoboj unel se je pri naslovu „Einführung von Privatbahnen“, kjer je Herbst zahteval od vlade, naj severno železnico v zmislu dotične pogodbe primora k nižjim tarifom za prevoz, dočim ga je pobijal trgovinski minister Bacquehem. Kar se tiče stvari same, čisto nič se ne bomo obotavljali staremu Herbstu, kateri se, odkar je poslanec postal Dunajskega mesta, v istini prizadeva, zastopati materialne koristi svojih mandatarijev. Opravičenost teh terjatev uvideva gotovo tudi minister Bacquehem, toda pritiskati na severno železnico — baš v sedanjem položaju ne more. Splošna politična situacija izdatno upliva celó na železnično in tarifno politiko. V istem trenutku, ko se od te velike prometne proge zahteva, da za napravo drugega tira po nekaterih črtah, narekovano zgolj po vojaških ozirih, žrtvuje kakih 5 milijonov, nikakor ne gre in noben trgovinski minister tega ne zmore — da bi jo prisilil k znižanju tarifov, katero je naravno zvezano in spojeno z zmanjšanjem železničnih prihodkov.

Večja polovica današnje seje izpolnila se je po debati o proračunu državnih železnic. Udeležili so se razprave govorniki Schaup, Schwab, Krofta, Wrabetz, Angerer in poročevalec Mezник; od vladnih zastopnikov segali so vmes predsednik železniškega urada eksc. Czedit in sekcijiski načelnik. Pri glasovanju vsprejele so se vse pozicije dotičnega étata z nasvetovanimi resolucijami vred, kojim je Schaup kot poročevalec manjšine budgetnega odseka dodal še jedno, v tem zmislu namreč, naj se v motivnem poročilu prijavi načela, po katerih državna uprava zaračuna svoje lastne troške. Schaupova resolucija obveljala je s 94 glasovi zoper 78, dokaz, da smo zopet videli mnogo desničarjev, kojih v zbornici — ni

bilo. Sicer pa Schaupov resolucijski predlog nikakor ne škoduje!

Na vrsto pride sedaj proračun poljedeljskega ministerstva, naslov „Centralleitung“. Opozicijo zastopal je kot prvi govornik novoljeni Pickertovec, dr. Milner, kateri je o priliki svojega „deviškega“ govora zajahal politične kljuse ter ga pogumno podil po prazni dvorani. Pri maloštevilnih tovariših iz „nemškega kluba“ našel je še dokaj pohvale in odobravanja, čisto naravno, saj ima levica svojo izborna urejeno „claque“; mej najglasnejšimi „claque“-ji odlikoval se je danes znani od nas dovelj opisani Swoboda, koji z obilnim ploskanjem sedaj tovarišem vračuje izkazano mu ljubav. Za njim govori naš dr. Poklukar, ki se ni spuščal v polemiko s predgovornikom, ni mu sledil v politično „stelo“, pač pa je prav srečno razpravljaj budgetarno stran poljedeljskega proračuna, dokazujoč, kako ogromno narastli so tekom zadnjega desetletja uprav kulturni troški baš pri tem ministerstvu, potem pa pričel je govoriti o željah in zahtevah, s kojimi se dežela kranjska zaupno obrača do poljedeljskega ministra. Tudi v tem oziru rešil je govornik nalogo svojo jako častno ter v veliko pohvalo svojih rojakov in somišljenikov. Z dr. Poklukarjevim govorom zaključil se današnja seja, jutri, 18. maja, otvori se zopet ob 10. uri ona prisilna delavnica za nesrečne poslance, koja se sedaj imenuje — avstrijski parlament!

Nemškutarija na Koroškem in Štajerskem z nemškim šulvereinom vred!

Govor poslanca dr. Gregorca v državnem zboru dne 3. maja 1888.

(Po stenografskem zapisniku).

(Dalje.)

Koliko takšne šole za ljudsko omiko premorejo, to je jedini sedanjí slovenski poslanec koroški, g. Muri, letos dne 19. januarja v deželni zboru koroškem izpovedal. Besede so priproste, a tem bolje srca pretresujoče. Prosim dovoljenja, da jih prečitam:

„slovenski otroci, takšne (ponemčene) šole obiskavajoči, naučijo se tam nemški čitati ali brati, toda malokdaj razumevajo, kaj so čitali. Naučijo se tudi nemški pisati. Vender to nema nobene vrednosti za nje, ker ne dospejo nikoli do one završenosti v nemškem jeziku, da bi mogli le eden sami sestavek pravilno nemški zapisati. O drugih predmetih, na pr. o zemljepisji, prirodopisji itd. še niti govorim ne. Kajti samo ob sebi je umevno, da slovenskih otrok na deželi ne more toliko v nemščini takoj napredovati, da bi se ovih predmetov s pridom učil v nemškem jeziku. Jako pogosto se tudi zgodi, da pošiljajo v šole, kjer so le slovenski otroci, učiteljev nemških, ki slovenski nič ne umejo.“

Tako je letos govoril javno jedini deželni poslanec koroških Slovencev. Gospod deželni predsednik plem. Schmidt-Zabjerv mu je pa odgovoril: „poučuje se tako, kakor so postavno vprašane občine želele“.

Te besede so sedaj le deloma resnične, deloma pa neresnične. Resnične so tam, kjer so nemškutarji slovenske kmete pregovorili in ociganili, da so ti narodnemu jeziku v šolah odpovedali se ter še neso izpoznali, kako je to krivo in škodljivo. Tukaj je res tako, kakor je deželni predsednik izpovedal. Neso pa več resnične njegove besede tam, kjer so slovenski kmetje svoje narodnosti zavedli se, pomoto izpoznali in sedaj poprejšnje svoje slovenske šole tirjajo nazaj. V to svrhu dopošiljajo šolskim oblastim številnih prošenj, žalibože dosedaj še zmiraj — zastonj. (Čujte, čujte! na desni.), kakor je v tej visokej zbornici že večkrat bilo povedano. Dostavljam temu le sledeče, kar osvetljuje, kako se šolske oblasti nasproti ovim prošnjam obnašajo. Prav značljivo je. Šolska občina Glineska pri Celovci uložila je prošnjo pri okrajnem šolskem svetu za slovensko šolo. Takoj pokliče predsednik ovega sveta zastopnike šolske občine pred sebe ter jih nagovori: pogledajte me, tudi jaz sem Slovenec, le nemščini se imam zahvaliti, da sem postal takšen gospod, kakeršen sem, namreč okrajni glavar. (Čujte, čujte! na desni.) Ove besede kar poparijo kmete ter jih toliko prepričajo, da so takoj svoje podpise na prošnji za slovensko šolo — preklicali. Podobno godilo se je prositeljem iz Bilčevasi. Trem šolskim občinam v okolici Rožeškeje izdelal je slovenski advokat prošnje za slovenske šole. Redno podpisane odpošljejo se. Kmalu za tem pridrvi predsednik dotičnega okrajnega šolskega sveta, okrajni glavar Prakselmajer, in obdelava prositelje tako dolgo, da naposled prošnjo preklicajo. Nekaterim pa, ki se neso hoteli udati, zakliče oblastno: „stori, kar hočete, slovenske šole ne dobite nikedar ne“.

Iz tega sklepam tako: Kedar slovenski kmetje v svojej nevednosti nekaj zahtevajo, kar nasprotuje državnim osnovnim zakonom, kar se ne ujema s pedagogičnimi načeli, kar je tedaj nespametno, zmatrajo to šolske oblasti kot pedagogično modrost, katero treba takoj izvršiti. Kedar pa isti kmetje zapazijo, da so se zmotili, da so nekaj zahtevali, kar je protivno državnim osnovnim zakonom in pedagogičnim načelom, in sedaj zahtevajo nekaj pametnega, odbijajo jim njihove prošnje ter jim pravijo: slovenske šole ne dobite nikedar ne!

Gotovo je, da takšno postopanje zoper Slovence se nikakor ne ujema s hvalisano nemško poštenostjo in pravicoljubjem. Toda na čast pravim, poštenim in pravicoljubnim Nemcem domačim morem reči, da se ti najmanje ukvarjajo kmete slovenske bezati in loviti. Prvi so tukaj le priseljeni tujci, nameščeni uradniki, profesorji in učitelji v zvezi s slovenskimi odpadniki. Te baže ljudje imajo dovolj brezozirnosti v sebi, napuha in sovraštva do Slovanov, kar jih zmožne dela za najhujše beganje narodov.

V pospeševanje ponemčevanja Slovencev zavsveti se nemškutarjem nova misel. Zapazili so namreč, kako imajo Nemci povprek več denarja nego Slovani. Sklenejo torej Slovanom, zlasti Slovincem,

 Dalje v prilogi.

potiplješ: to je slavna Eskulapova rodbina! Le glej, kako se krog nemškega cesarja štípljejo! Vsak vé in zna vse bolje, nego drugi, in če danes pohvališ jednega, sovražnih ti je takoj devet drugih, in če bi mogel sedaj le brzo napraviti kak dovtip, o jednom naših — Ljubljanskih, takoj bi se devetinstirideset drugih dobrovoljno smijalo. In temu kriv je le boj za obstanek, ali kakor sa mu reče v zdravniškem jargonu — praksa!

Da, praksa, praksa! Tu so sedeli nedavno trije dobri prijatelji, bivši sošolci, sedaj vsi trije okrajni sodniki na oddaljenih mestih naše domovine, slučajno skupaj pri čaši in v živem razgovoru motrili mladostne spomine in veselo in britko sedanjost. Vsak je vedel kaj zanimivega: življenje drugih znancev, nekdanjih sošolcev in koleg, ukazi predsednikov in višjih sodišč, „lepi slučajji“, politika in zasobne razmere, številke uložnega zapisnika in izkazi o zaostankih, zemljiška knjiga in nje uredba, povoljne in nepovoljne razmere z advokati in notarji, prijetni in neprijetni adjunkti, pijani ali trezni pisarji, vse — celo koleki in tiskovine in papir — bilo je predmet prijateljskemu veselemu razgovoru, kakor je pač običajen, ako se srečajo možje istega stanu ali opravka.

„Čuj, Janez, kako pa ravnaš z bagatelami? Koliko imaš kontradiktarnih?“ vprašal je najedenkrat jeden izmed trojice.

„Skoro dve tretjini vseh!“

„Ah, ni mogoče!“ vskliknila sta ona dva.

„Zakaj ne? Jaz ne govorim mnogo; ako se stranki ne poravnata, — ne prigovarjam jima nikedar, povprašujem, kolikor je neobhodno treba za informacijo, — potem pa kar objavljam sodbe. To je najkrajše! Sodbo spisati mi je igrača.“ —

In ker sem že pri — praksi, naj povem še jedno veselo o praktičnem ravnanju. Nekje na Slovenskem je trg ali mestice, — naj bo pač koder hoče, — kjer opravlja težavni posel župana mož, ki je v svojih navadnih urah imeniten krčmar. Mož ni sebičen ter opravlja županstvo zastonj; samo jedno pravico si je izgovoril: on sme svojo krčmo odprto imeti do polnoči, ali čez polnoči, kolikor časa hoče, — vsi drugi krčmarji pa morajo svoje zapirati po letu ob enajstih, po zimi ob deseti uri zvečer. Tu se je nedavno pripetilo, da je sedela večja prijateljska družba pri takem nesrečnem krčmarji, ko je bila že davnej odbila zakonita ura. Javni stražnik se prikaže nakrat, ter veli krčmo zapreti. „Dobro, dobro“, pritrdi krčmar. „Pojdite

*) Kar nadalje govorita Nande in Tine morali smo prečrtati. Zelo žal nam je za jako dovtipni pogovor sodnikov, da smo ga morali prištrčiti tako neusmiljeno, a bolje je da ga zadene konfiskacija uredniška, nego državnopravdniška. Uredn.

pa gori v moje stanovanje — jaz Vas vabim tja, krčmo bomo zaprli; v svojem stanovanju pa smem početi, kar hočem“. V veselem smehu je družba zasela sobo v prvem nadstropju in tam je stekel liter za litrom. Okolu treh po polnoči pa se gospodje vender hote raziti, ter se priporoče. „Oh, stojte prijatelji,“ velel je gospodar, „plačal še ni nihče!“ „Čemu, dejali so drugi? ti si točil v privatnem stanovanju, kjer ne smeš točiti za denar; — ali hočeš biti kaznovan? Haha, pamet prijatelj!“ „No, le čakajte, duše —!“ rotíl se je krčmar, „vsaj — dac mi povrnite!“ „Ne vinarja, ljubček naš!“ In družba je odpela po stopnjicah.

Če bi bil kdo radoveden, kje se je to zgodilo, mu ne vem družega sveta nego, da naj porabi te binkošne praznike in naj potuje tja: — krasen kraj je to! Gledal bo lepe ravnine, prijazne griče in holme, — tudi temnoobrastenih gora in srebrnopenecih potokov mu ne bode manjkalo: in če bo lep jasen dan, žarile se mu bodo iz daljave bele gorenjske planine v „divnem bujnem“ svitu. Če bo pa hotel do polnoči v krčmi sedeti, naj ne hodi drugam, nego k — županu! drugod ga bodo po najstji uri posadili na hladno, kajti odslej noben krčmar ni več tako gostoljuben, kakor je bil oni veseljak, o katerem sem prej povedal.

Barbatus.

narodnost v šoli kar odkupiti. Ta misel bila je res vredna sedanjega denarnega veka, nekoliko izvirna in časa zelo primerna. Ravno kar so namreč osnovali „nemški šulverein“. Tako-zvani „fakcijski“ nemški liberalci sklenili so grofa Taaffe-ja in njegovo ministerstvo podreti, naj velja kaj velja. V to svrhu posnemajo silnega Bismarcka v Berlinu, ki je neubogljivim konservativcem in liberalcem se zagrozil s socialisti rekoč: Acherouta movebo. Da bi ministra Taaffe-ja vrgli, poženejo fakcijski liberalci barko zoper njega mej ljudstvo. „Nemštvo v Avstriji je v nevarnosti“, upijejo na glas, kličejo iz pruske Nemčije pomoči in osnujejo opirajočo se na „Allgemeine deutschen Schulverein“ v Berlinu poseben avstrijski „nemški šulverein“. Prične se ravs in kavs mej avstrijskimi narodi, kakeršnega še do te dobe ni bilo. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. maja.

Budgetna debata še danes v **državnem zboru** ne bode končala, morala se bode nadaljevati še po Binkošti. Vlada želi, da se budgetna debata skoro konča, ker je le malo časa odločenega še za zborovanje. Razprava o budgetu naučnega ministerstva bila je silno dolga, zato sedaj primanjkuje časa.

Češki listi so jako priporočali, da bi se Češka obilno udeležila razstave v Parizu. Nadejali so se, da jim bodo v Parizu odločili poseben oddelek, da bode svet lahko spoznal dela čeških rok in češkega uma. Kakor pa „Narodni Listy“ pišejo, se ravnateljstvo razstave neče ozirati na to češko željo, in obžalujejo, da Francozi prav ne poznajo razmer. Češki list dolži avstrijski razstavin odbor, da je Francoze napačno poučil. Čehi se sedaj ne bodo tako mnogobrojno udeležili razstave, nego bi se bili sicer.

Na predlog predsednika **hrvatskega** sabora sklenil je justični odsek, da se iz načrta zakona o naslednjih kaznj izpusti določba, da izgube deželno. zborni mandat oni, kateri so bili obsojeni zaradi političnih zločinov. Načrt se je zopet izročil vladi, da ga predela.

Vnanje države.

Bolgarski knez se je vrnil v Sofijo. Sedem kilometrov šli so mu naproti višji častniki. Mestni župan, škof in duhovščina pričakovali so ga pri mestnem urodu. Po ulicah po mestu bili so nastavljeni vojaki. Sedaj je končano potovanje, o katerem se je toliko pisalo po liberalnih listih.

Transkaspiska železnica je dosedaj dodelana do Samarkanda in se prihodnjo soboto otvori. Ta železnica ima velik strateški pomen, ker bode sedaj **Rusija** hitro lahko postavila veliko vojakov v Srednjo Azijo in je z vsem preskrbovala. Železnici se pa tudi vidi, da ima pred vsem strateški namen. Stražnice so podobne majhnim vojašnicam. Za to železnico se je napravilo 1100 vagonov.

Atenski list „Ephemeris“ oporeka vesti, da bi bila **Grška** v kakej stvari kaj odjenjala **Turčiji**. Poslednja je le spoznala, da Grki ne rujejo po Makedoniji, temveč le tuji agitatorji. Posebno avstrijski agentje hujkajo Makedonce, avstrijsko veleposlanstvo v Carigradu skuša spreti Grke in Turke in tako sprožiti makedonsko vprašanje. Grška in Turška se bodeta pa že o vseh stvareh sami sporazumeli, in ne marata, da bi se mešal kdo v njihine zadeve. Prav verjetno pač ni, kar piše ta list.

Pri poslednjih volitvah v občinske odbore na **Francoskem** so monarhisti precej pridobili. Sprva so republikani prikrivali uspehe monarhistov, sedaj je pa že sami priznavajo. Še več skrbi nego monarhistični uspehi napravljajo republikanom Boulangerjeve agitacije. Sedaj se Boulangerjevi pristaši kupili list „Monde“, da bode delal zanje propagando. „Agence Havas“ je bila tudi podkupljena, da je objavljala brzogaje, kakeršni so ugajali Boulangerju. Vlada jej je zatorej odtegnila monopol za oficijalna poročila. Ministerski svet se je že nekoč baval z Boulangerjevimi agitacijami in se je baje že baval z vprašanjem, da bi zbornici predložili poseben zakon, po katerem bi generala mogli iztirati iz dežele.

Italijanski klerikalni listi hudo napadajo načrt novega kazenskega zakona, po katerem se bodo onemogočile agitacije za obnovenje papeževe svetne vlasti. Posebno § 101. jih bode, kateri preči vsem, ki bi je spravili to stvar v razgovor, z do smrtnim prisilnim delom. Vladni listi pa načrt zagovarjajo, če tudi ne s posebnim uspehom.

V kratkem začne v Londonu izhajati nov mesečnik „Universal Review“. V prvi številki objavil bode **angleški** politik Charles Dilke članek o splošnem evropskem položaju. „St. James Gazette“ objavilo je že izveček iz tega članka. Pisatelj ome nja, da bi bilo kmalu prišlo zaradi dogodka v Tarnatavu do vojne mej Anglijo in Francijo. Tudi sedaj neso odnošaji mej obema državama baš prijateljski. Lahko se zgodi, da Francija napove Angležem vojno, in jej bode pomagala Rusija. Avstrija in Nemčija bi najbrž mirno gledali ta boj, o Ita-

liji se pa tudi ne ve, če bi Angliji pomagala. Če Boulanger kedaj postane diktator, moral bode začeti vojno. Ker se pa boji Nemčije, bode napal Anglijo. Njegov organ „Cocarde“ že propoveduje protiangleško politiko. Da preti res nevarnost, kaže to, da Rusija in Francija gradita jako mnogo manjših hitrih vojni ladij. Zakaj? Gotovo zato, da bodeta ob vojni uničevali angleško trgovino. Anglija se more meriti z Rusijo, če vse sile napne, z obema pa nikakor ne. — Danes teden pripetil se je v Boylu na Irskem čuden slučaj. Oddelek Wiltshirskega polka ostavljal je mesto. Jeden vojak je nakrat zaklical: „živio Parnell!“ in nato je začel ves oddelek klicati: „živio Parnell, živio Gladstone!“ To dokazuje, da tudi mej vojaki imajo Irce simpatije in to pač ne more biti po volji vladi. Če se na vojsko ne bode mogla zanašati, ni misliti, da bi še dolgo mogla strahovati irski marod.

Domače stvari.

— (Slovanske besede v nemščini). Slavni jezikoslovec Karol Henrich Leo Meyer v Derptu (Dorpati) predaval je pred leti v nekem tamošnjem društvu o slovanskih besedah v nemščini. Našel je lep broj besed katerim vsem je dokazal slovanski izvor. Poleg „pluga“, katerega je že Grimm pripoznal Slovanom, so izrazi „Juchten, Gränze, Bude, Petschaft, Platz, Plätzchen, Robot, Droschke, Kalesche, Kutsche, Kummel (ruski chomut), Peitsche, Dolmetsch, Pallasch, Haubitze, Elenn (jelen), Stieglitz, Zobel, Schöps, Gurke, Krenn, Cravatte i. t. d. in celo glagoli „verhunzen“ in „aus-hunzen“, slovanskega izvora. Prav uместno bi bilo ko bi kdo potrudil se in naštel še nekoliko takih besed.

— (Društvo kranjskih zdravnikov) je zborovalo 15. t. m. in se posvetovalo o najetji posebne bralne sobe. Izvolil se je posebni odsek, ki se bode bavil s tem vprašanjem. Gospa J. Materne podarila je spet društvu 20 gld. za Löschnerjevo ustanovo.

— (Pevski večer) ima jutri (binkoštno nedeljo) pevsko društvo „Slavec“ na Perlesovi pristavi, Resljeva cesta na vrtu. Vabijo se najuljudnejše bratje pevci in prijatelji društva, da se obilno udeležé.

— (Iz Cerknice) došla je te dni deputacija, namreč gg: župan Milavec in občinska odbornika Pogačnik in Šerko, ter je v torek dopoldne pri pravosodnjem ministru dr. baronu Pražaku prosila, da se ustanovi v Cerknici jokrajno sodišče. Gospodje odposlanci šli so potem k poljedelskemu ministru, grofu Falkenhaynu zahvaljevat se za priprave in za osuševalna dela v Planinski dolini, pri Cerknici in Loži.

— („Rudeči križ“.) Včerajšnji občni zbor, kateremu je predsedal prvi podpredsednik „Rudečega križa“, gospod cesarski svetnik Ivan Murnik, bil je še precej obiskan. Zbor je vzel na znanje brez vsega razgovora društveno letno poročilo, kar je najlepši dokaz, da društvo deluje v zmisi in soglasji udov in ustanovnikov. Najlepše priznanje pa je došlo „Rudečemu križu“ od presvetlega cesarja, ki je s posebnim zadovoljstvom vzel na znanje letno poročilo za 1886. Našemu „Domoljubnemu dežel-nemu pomočnemu društvu“ pa je izrekel svoje priznanje nadvojvoda Karol Ljudevit, pohvalivši njega koristno in uspešno delovanje. Tudi 3. vojno poveljstvo v Gradci javilo je, da je državno vojno ministerstvo izreklo društvu našemu svoje posebno zadovoljstvo. „Rudeči križ“ deluje na razne načine. Mej drugim namen mu je ustanovljati postaje za bolne vojake. Dve taki postaji more „Rudeči križ“ narediti v Ljubljani, seveda o sklici vojske, in sicer jedno postajo za 200 mož v kolizejski zgradbi in jedno za 210 mož na južnem kolodvoru. Sicer pa se je društvo tudi izjavilo, da vsprejme za daljšo dobo v oskrbo tiste bolnike, ki jih radi bolezni ni mogoče prepeljati. Kranjska hranilnica se je tudi izjavila, da prepusti za vojske staro strelišče, v katerem bode društvo pripravilo prostora za 100 mož. Društvo se je zavezalo skrbeti za zdravlila in druge zdravniške stvari, dočim je pomočno društvo tukajšnjih gospa obečalo poskrbeti za potrebne obeze. Zakupnik kopeli v Toplicah, gospod Avgust Kulovic, ponudil je društvu, da prevzame 60 mož v c. kr. vojaško kopališko zgradbo in 20 častnikov v civilno kopališko zgradbo v Toplicah. Vrh tega pristopilo je društvu že dokaj zasobnikov, ki bodo tudi prevzeli bolne in ranjene vojake na svoje troške. Že iz tega vidimo, kako praktično se je ustrojilo društvo. V veliko zaslugo moramo mu tudi to zapisati, da je pridobilo 12 gospodov, kateri so velikodušno obečali, da bodo za bolne in ranjene

vojake dopisovali njih roditeljem, sorodnikom, prijateljem in znancem ter da bode to častno službo opravljali brezplačno. Tako bodo ti gospodje oskrbovali dopisovanje v sedmih jezikih in sicer: v slovenskem, hrvaškoserbskem, češkem, nemškem, italijanskem, rumunskem in mažarskem. (Konec prih.)

— (Občni zbor podpornega društva za bolne in onemogle ude v Ljubljani) vršil se je v nedeljo dne 13. maja t. l. ob 2. uri popoldne v salonu čitalniške restavracije v navzočnosti 22 udov. Društveni predsednik gospod Ivan Bonač pozdravi in konstatuje sklepčnost zborovo ter dá besedo društvu zapisnikarju in računovodji gospodu Ivanu Grilecu, da poroča o društvenem premoženju. Gospod Grilec na to prečita računski sklep za čas od 1. maja 1887 do 30. aprila 1888, iz katerega se razvidi, da je imelo društvo v preteklem letu dohodkov 490 gld. 50 kr., stroškov pa 621 gld. 32 kr., ter je ostalo premoženja 2219 gld. 76 kr., katero je naloženo v kranjski hranilnici. Računski sklep se brez ugovora jednoglasno odobri. V imenu pregledovalcev računov poroča odbornik gospod Delakorda, da so društvene knjige, računi in sploh društveno premoženje v najlepšem redu, na kar se dá odboru absolutorij. V odbor so bili po vsikliku izvoljeni gospodje: Ivan Bonač predsednikom, Jakob Kovačič podpredsednikom, Ignacij Šušteršič blagajnikom, Ivan Grilec računovodje in zapisnikarjem, Josip Majar, Fran Delakorda pregledovalcema računov, nadalje Ivan Hibšer, Ivan Strajner in Josip Zgank, kateri vsi so izvolitev prevzeli in so vsi izvoljeni, razen na novo izvoljenega Ivana Strajnerja, dosedanjí odborniki. Gosp. Bonač priporoča, da naj vsak posamični ud gleda na to, da preskrbi društvu novih zdravih udov, da bode možno društveno premoženje povikšati. Društvo oskrbuje že sedem let dva onemogla uda. Po predlogu g. Bonača se zbor za darilo kranjske hranilnice v znesku 100 gld. zahvali s tem, da ustane s sedežev. Ker ni bilo posebnih predlogov, zaključí g. Bonač zborovanje ob 3. uri popoldne.

— (Izpiti na tukajšnji podkovski šoli) se bodo vršili dne 27. in 28. junija t. l. Dne 27. junija bodo izpiti za kovače, ki neso obiskavali podkovske šole, drugi dan pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledavanja klavne živine in mesa. Zaradi izpita zglasiti se je do 15. dne junija pri vodstvu podkovske šole.

— (Zaradi osepnice) prepovedan je letni in živinski semenj, ki bi imel biti dne 25. t. m. v Mengši.

— (Uravnavapotoka Trebinščice) pri Ratečah na Gorenjskem naglo napreduje. Pri delu pomaga 34 kaznjencev z Ljubljanskega Grada. Kakor se nam poroča, bode najetih tudi nekaj delavcev iz Kroke, ako se oglašé. Zdaj se izkoplje nova struga za Trebinščico, ker je sedanja vsa zasuta in se je bati, da bode prod usul se čez Rateče. Hudournik je postal tako nevaren, odkar so posekali gozdove ob strminah na obeh straneh potoka.

— (Mesto Zagreb) vzame 1.800.000 gl. na posodo in je bil mestni zbor pretekli četrtek že vsprejel dotično ponudbo. Sedaj pa je gosp. dr. Kopač, kot pooblaščenec avstrijske „Bodencreditanstalt“ ponudil ugodnejše posojilo v znesku 1.800.000 eventualno 2.000.500 gld., katero bi se z amortizacijo vred obrestovalo po 5.46%. Posojila bi ne bilo treba uknjižiti, dalo pa bi se po kurzu 98%, torej 1/2% ceneje, nego že vsprejeto posojilo, od katerega je za 45.000 gld. ugodnejše. Pričakovati smemo, da bode hrvarska vlada gledala na mestno korist in razveljavila že vsprejeto ponudbo, ter postopala tako natančno, kakor zadnjič glede ponudb za zgradbo natašnice.

— (Senožeška podružnica društva sv. Cirila in Metoda) sklicuje redni občni zbor na 31. dan velikega travna ob 3. uri popoldne v hišo g. Mahorčiča (čitalnično bralno sobo) v Senožečah. Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo blagajnikovo in tajnikovo. Volitev novega odbora. Posamični predlogi. Vsi častiti udje vabijo se tem potom na obilno udeležbo.

— („Nauk, kako zasajati vinograde z ameriskimi trtami, da jih trtna uš ne more uničiti.“) je naslov knjižici, katero je spisal po naročilu dežel. odbora kranjskega g. Richard Dolenc, vodja vinarske, sadjarske in poljedeljske šole na Grmu. V knjižici poučujejo se vinogradniki: „Zakaj moramo zasajati vinograde z ameriskimi tr-

tami in katerimi? Kje dobiti ameriških trt? Kaj početi z ameriški trtami? Kako jih cepiti in s katerimi domačimi trtami? Kako cepljenje ukoreniniti in zasajati? Kako obdelovati v vinograde zasajene cepljene ameriške trte in kako jim gnojiti? Knjižica torej obseja vse, kar je treba vedeti vinogradniku v krajih od trtne uši napadenih. Pisana je v lahko umevnem jeziku in ima v pojasnilu 14 slik. Oddajala se bode brezplačno revnim vinogradnikom na Dolenjskem, dobivala pa tudi pri knjigotržcih v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Ptuj za nizke ceno 10 krajc. Knjižica bode dobro došla tudi slovenskim vinogradnikom na Štajerskem, kjer trtna uš še huje razsaja, nego na Kranjskem. Tisk je ličen in dela vso čast „Narodni Tiskarni“. Ti skanib je 5000 iztisov. Z izdavo te knjižice je deželni odbor ustregel sklepu deželnega zbora kranjskega v poslednji sesiji. Naj bi vinogradniki se ravnali po danem nauku, energično se lotili dela in ne gledali fatalistično, kako jim trtna uš uničuje vinograde.

— (Na Bledu) bodo letos imeli godbo, broječo 9 mož. Igrala bode od 1. julija do 15. septembra vsak dan po dvakrat, izimši četrtke.

— (Poneverjenje). Na Bledu je tamošnji poštni odpravitelj J. poneveril 1300 gld. in ubežal, ne vé se kam.

— (Iz Žužemberka). Dne 27. maja t. l. popoldne pe večernicah se bode vršilo prvo zborovanje na poziv odbora za uživotvorjenje prostovoljne požarne brambe Žužemberške v prostorih bralnega društva Žužemberškega. Ker se bode pri tej priliki volil stalni odbor se častito občinstvo uljudno vabi na obilno udeležbo! O. lbor.

— (iz okraja Radovljiskega) izselilo se je pretekli torek 31 osob v Ameriko. Izseljevanje z Gorenjskega in iz Črnomeljskega okraja že skoro preveč narašča.

— (Razpisano) je mesto poštne odpravitelja v Smeledniku. Letna nagrada 150 gld., pavšale 190 gld. Prošnje v štirih tednih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 18. maja. V zbornici poslancev razpravlja se danes „centrale“ poljedelskega ministerstva. Stadlober govoril o pritožbah kmetijskega stanu, zahtevajoč, da se zniža cena soli. Minister grof Falkenhayn spominjal se v svojem govoru tudi Štajerske in Kranjske, kjer je veliko trsnic z ameriški trtami. Izmed drugih govornikov omenjati je dr. Gregorec, ki je govoril o razširjenosti trtne uši na Štajerskem in o sredstvih zoper njo. Baronu Moškoni zde se naredbe proti trtni uši nezadostne. Poslanec Pfeifer predlagal resolucijo, naj se zviša kredit za uničenje trtne uši. Govorili potem še Posch, Pscheiden in Lažansky. Prihodnja seja v torek.

Dunaj 18. maja. V pravdi o poneverjenju v carinskem uradu 7 zatožencev obsojenih v ječo od 12 do 7 mesecev. Leithner in Kirchstetter oproščena.

Beligrad 18. maja. Vesti o nemirih v Srbiji so popolnem neosnovane. Po vsej deželi je mir in red.

Beligrad 18. maja. Otvorilni vlak dopspel semkaj ob 1. uri in se po kratkem postanku odpeljal v Niš, kamor se pripelje zvečer. V Nišu bode banket.

Niš 19. maja. Otvorilni vlak z glavnimi zastopniki srbskih železnic, „Länderbanke“, avstrijskih državnih in francoskih železnic, s francoskim poslanikom Milletom in ministerskim predsednikom Kristićem odpeljal se danes jutraj. Ob 10. uri dojde v Vranjo, ob 1. uri v Skoplje, ob 7. uri zvečer v Solun, kjer bode slovesen banket.

Peterburg 18. maja. Avstrijski veleposlanik odpotoval na kratek dopust v inozemstvo.

Dunaj 19. maja. Infanterist Schmidt, ki je svojega tovariša umoril, bil danes jutraj usmrčen.

Berolin 19. maja. Cesar ni imel tako dobre noči. Kašelj mu je pogostoma spanje motil.

Razne vesti.

* (Novi „Imovinski zakonik“ to je) državljanski zakonik za Črno goro, kakor ga je izdelal dr. Bogišić, bil le na Cetinju slovesno pro-

glašen dne 26. aprila st. st., mej zvonjenjem zvonov in gromom kanonov. Jako lepo govori o novem zakonu v svoji „besjedi“ knez Nikola, rekoč: Pred tem zakonom naj umolkne vsaka volja, naj se čuje samo volja njegova, volja zakona. Iz njega naj se razliva pravica na vse one, ki pravično ravnajo, a naj se z njegovo silo krčijo in lomijo vsi, ki krivo ravnajo. Zakon bodi močna zaščita nedolžnosti, a neizprosni bič nasilstvu in samovolji itd. Novi zakonik bode veljaven s 1. dnem julija t. l.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-6)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331—115)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Podpisaneu je prijetna dolžnost, vsem prijateljem šolske mladine, osobito gg. uradnikom, gospem in gospicam za prijazni sotrud in žrtve pri majnem izletu dne 16. t.m. izreči v imenu šolske mladine srčno hvalo.

Brdo 18. maja 1888. Fran Marolt, učitelj. (357)

Tuji:

18. maja:

Pri Slonu: Schwab iz Kamnika. — Richter z Dunaja. — Burger s Kočevja.

Pri Malici: Treffey iz Zadra. — Kreiner s Kočevja. — Lorenzette iz Trsta. — Smole iz Sevnice. — Perelli iz Celovca.

Pri južnem kolodvoru: Bolha iz Budimpešte.

Umri so v Ljubljani:

18. maja: Jožef Lapajne, železniški sluga, 35 let, Poljske ulice št. 38, za jetiko.

19. maja: Fran Smid, uradnikov sin, 13 dni, Gospodске ulice št. 3, za božjastjo.

V deželnej bolnici:

16. maja: Miha Cerne, gostač, 61 let, za jetiko. — Marija Tomažič, gostija, 65 let, za oslabljenjem.

17. maja: Janez Maver, delavec, 30 let, za jetiko.

18. maja: Marija Pene, gostija, 52 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
18. maja	7. zjutraj	739.2 mm.	17.6° C	brezv.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	737.0 mm.	26.0° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	737.5 mm.	19.6° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura 21.1°, za 6.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 19. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 78.60	gld. 78.50
Srebrna renta	80.40	80.30
Zlata renta	109.40	109.35
5% marcna renta	93.20	93.10
Akcije narodne banke	870.—	871.—
Kreditne akcije	277.40	278.—
London	126.80	126.80
Srebro	—	—
Napol.	10.04 1/2	10.05
C. kr. cekini	5.95	5.95
Nemške marke	62.17 1/2	62.17 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	167
Ogerska zlata renta 4%	96	80
Ogerska papirna renta 5%	85	35
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	127	80
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	20
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	20
Kreditne srečke	gld. 178	20
Rudolfove srečke	0	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	103
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	225	50

MARIJA CVEK,
po dolgej mučnej bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 1/11. uri popoldne, stara 39 let, mirno v Gospodu zaspala. Sprejeto bode 21. maja ob 5. uri popoldne iz Vodnikovih ulic št. 2 k sv. Krištofu. Sv. maše zadušnice brale se bodo v cerkvi sv. Petra. Predraga ranjca naj boče priporočena v blag spomin! (300)
V Ljubljani, dne 19. maja 1888.

Mlin in žaga v najem.

Od 1. junija t. l. naprej odda se popolnoma novo popravljene mlin in žaga, na nekdanjem Cinkel-novem posestvu na Grosupljem pod ugodnimi pogoji v najem. Eventuelno prodaja se tudi proti plačilu na štiriletno obroke. Mlin in žaga ležita tik razkrižja dveh glavnih cest v obljudei okolici in je za kupčijo zelo pripraven kraj. Ako bi najemnik želel tudi njiv in travnikov v najem se mu lahko ustreže.

Natančneje se poizvê pri Ant. Knezu, trgovci v Ljubljani, Marije Terezije cesta. (355)

Kavarna „Europa“

vsak dan sveži

(352—1)

sladoled.

Kavarna in restavracija v Švicariji.

Binkoštno nedeljo: Koncert priljubljene **damske godbe.**

Binkoštni ponedeljek: Koncert **vojaške godbe.** (358)

Začetek ob 4. uri popoldne.

Prva kranjska mlekarska zadruga v Ljubljani

usoja si p. n. občinstvu naznanjati, da se danes v podružnicah nasladne pekarije gospoda Jeana Schreya v Gradišči, Židovskih in Slonovih ulicah začne prodajati

namizni sir v opekarskih kosih,

ki ga priznavajo povsod, da je izvrsten, in pol Ementalski sir. (357—1)

Marijceljske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodci, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

Opozarjamo, da se te isti-nite Marijceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkoczy zraven rotovža na Velikem trgu v Ljubljani. (611—21)

Prodaja

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Gospodu G. PICCOLI-ju, lekarju „Pri angelju“, — v Ljubljani.

da je moj sin, porabivši samo 6 steklenic, popolnem ozdravil. (208—1)

Pri takem vspehu morem Vašo esenco le najgorkeje priporočati vsem trpečim vsled **slabe prebave, zlate žile** itd., ter Vas tudi pooblastim, da to spričevalo moje hvalečnosti kot v resnici zasluženo pohvalo tudi razglasite.

V Trstu 1887.

Dr. Leon Levi.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzioli-Jerev. (208—8)

ki je dovršil z dobrim uspehom ljudsko šolo sprejme takoj
Fran Goršič, orglarski mojster v Ljubljani.

Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim kupovalcem naznanjam,
 da sem svojo že 11 let obstoječo prodajalnico
 prenenil in se preselil

v hišo gospoda R. Kirbischa
v Gledaliških ulicah št. 2

kjer sem danes otvoril svoje prodajalnične pro-
 store. Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj ska-
 zano zaupanje, uljudno prosim, da bi mi je še
 nadalje ohranili in zagotavljam, da se bodem
 vedno prizadeval, svojim cenjenim kupovalcem
 v vsakem oziru rešeno in ceno postreči.

Priporočam se tudi hkratu p. n. občinstvu
 za hranjenje kožuho in zimске obleke
 zagotavlja največjo paznost proti molom in
 plesnobi.

V Ljubljani, dne 5. maja 1888.
 (325—4) Z velespoštovanjem

A. Krejči.

Zobotrebeci (Zahnstecher)

dobé se po jako nizki ceni v več bažah pri **Janezu**
Prusnik-u v Turjaku, pošta Velike Lašče. —
 Zunanja naročila proti poštnemu povzetju izvrše se točno
 in poštne prosto. (348—2)

Vožne karte in vožni listi za Ameriko.

Kraljevo belgijski poštni parniki
 „Red Star Line“ iz Antwerpena naravnost
v New York in Philadelphio.

Koncesijonirano od vis. c. kr. avstrijske vlade.
 Pojasnila daje jako rado:
 koncesijonirano zastopstvo
 na Dunaji, IV., Weyringergasse 17:
Ludovik Wielich,
 ali
 Ivan Kosar, gostilničar pri „Bavarskem dvoru“ v Ljub-
 ljani, P. Jaklitsch v Kočevji, Josip Strasser v
 Inomestu. (175—11)

Restavracija „Novo strelisce“.

Binkoštni ponedeljek:
 Koncert priljubljene **damske godbe.**
 Začetek ob 4. uri popoldne. (359)

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223—10) priporoča
ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem
 na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
 za sadjarstvo in obdelovanje sadnih dreves,
 in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
 senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
 sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
 cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-
 ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
 na lepo popleskani leseni plošči
 urejena in po prav nizki ceni.

Gostilniško naznanilo.

Usojam se naznaniti slav. občinstvu, da sem pred
 kratkem prevzel oskrb slavnoznane popolne na novo
 opravljene gostilnice

„Pri Sokolu“

Mestni trg št. 19.

Streget bodem z naravnim **bizelijskim vinom,**
Koslerjevim pivom in z dobrimi jedili, gor-
 kimi in mrzlimi, posebno domač persut in
 kranjske klobase skoz celi dan in na večer.

Priporočujoč se za mnogobrojni obisk, zagotav-
 ljam točno, prijazno in pošteno postrežbo v vsakem
 oziru.

Spoštovanjem
V. Gerčar,
 gostilničar.

(361—1)

Kuverte s firmo

priporoča po nizki ceni

„**NARODNA TISKARNA**“

v Ljubljani.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil **Dragotin Hribar.**

Odobril **br. Edvard Benedičič,** nadzdravnik usmiljenih bratov
 v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v
 „**NARODNI TISKARNI**“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. —
 Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Cesarska nemška pošta.

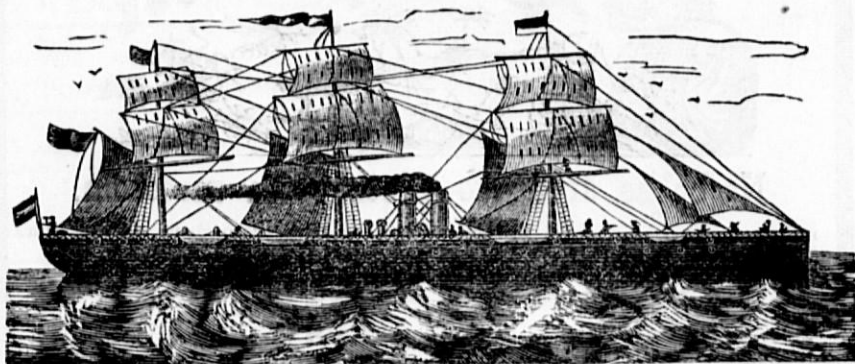
Hamburško-ameriška

Post-Packetfahrt-Actien-Gesellschaft

je jedina, prva, najstarša, direktna in najhitrejša

nemška voznja s poštnimi parniki

mej

Hamburgom in Ameriko.

Ima prvo direktno zvezo mej Europo in Ameriko, katero je začela voziti s
 svojimi največjimi in najvarnejšimi parniki in je dosedaj že nad

nad milijon potnikov srečno prepeljala.

Pazi naj se pri kupovanju vožnih listov, da imajo naše polno ime, kajti le za
 take prevzamemo popolno jamstvo.

Vožni listi po znatno znižani ceni ravno tako za vožnjo po morji kakor
 tudi po evropskih in ameriških železnicah dobivajo se le pri našem za Kranjsko po visoki
 deželni vladi koncesijovanem glavnem zastopniku

Josipu Pavlinu v Ljubljani
 na Marijnem trgu št. 2.

Tu dajejo se tudi natančneje pojasnila zastonj
SVARILO! Častito p. t. potujoče občinstvo posebno opozarjamo, da so zadnji
 čas jako slepari z našim rečnim imenom na Kranjskem in sosed-
 njih deželah, tako se je n. pr. baš minoli teden prigodilo, da je več potnikov iz Novo-
 meškega okraja, ki so bili namenjeni k namu glavnemu zastopniku, nek sicer jako
 znamenit gospod dobil v Novem mestu, jim zagotavljajoč, da nas zastopa. Od vsacega
 potnika vzel je 10 gl. are in je jim zabilal, da morajo se peljati čez Zidani most. Ka-
 kor nek očividec dokazuje, zapeljani so bili k Albinu Socklu, katerega so zapeli zaradi
 groznih sleparij pri posredovanju izseljevanja. Nujno priporočamo, da se vsakdo zastop-
 obne na goraj imenovanega glavnega zastopnika ter se prav nič ne meni za nesolidno
 konkurenco. (363—1)

Zavarovanje proti toči

po najnižjih stalnih premijah

pri čemer se že naprej popusti polovica, oziroma tretjina
 premije, ter se pobere le v slučajih, ko bi bilo treba plačevati škodo
 vsprejema

zavarovalna-delniška družba

— Franco-Hongroise. —

Glavno agentstvo za Kranjsko v Ljubljani na Marijnem trgu št. 2.

Garancijski zaklad nad 9 milijonov.

Dogodivše se škode se **kulautno** poizvedo in točno plačajo.
 S plačilom premije čaka se na željo, **dokler konča žetev.** Prosilci
 za agenture obrnejo naj se do glavne agenture v Ljubljani. Instruk-
 cije in druge tiskovine, tako da lahko vsak sam naredi zavarovalno
 ponudbo, razpošilja na željo zastonj in franko. (362—1)

Pazi naj se, kje se zavaruje.

Otvorenje mesne obrti.

Podpisana usoja se p. n. občinstvu javiti, da je
 na Kongresnem trgu št. 3, v Cetinovičevi hiši,
 ravnokar otvorila

prodajalnico raznovrstnega suhega mesa
 in bode zajedno prodajala ondi
sveže goveje meso.

Priporočevaje se najuljudneje p. n. občinstvu v mnogobrojno naku-
 povanje in obilim naročbam i z dežele, zagotavlja, da se bode vestno tru-
 dila, vedno z dobrim blagom, pošteno vago in natančno postrežbo ustre-
 zati vsestranskim željam in zahtevam.

Odličnim spoštovanjem
 (332—3) **Julija Urbasova.**

RESTAVRACIJA CESARIČ.

Usojam si velečastitemu p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da sem prevzel že dolgo dobro znano **restavracijo Weber** ter jo otvorim **v nedeljo dne 13. t. m.**

Za dobra okusna jedila, pristna **dolenjska vina** in dobroznano **Koslerjevo carsko pivo** po 20 kr. liter se bode skrbelo, ravno tako tudi za pazno postrežbo.

Zahvaljujoč se za zaupanje, ki se mi je skazovalo v Koslerjevi pivarni in v Čitalnici, prosim, da bi me podpirali tudi v mojem novem podjetji.

Za mnogobrojni obisk prosi

z velespoštovanjem

J. Cesarič.

(336—3)

FOTOGRAFIČNI ATELIER

JOS. ARMIČ & Comp.

v Ljubljani, Krojaške ulice št. 5,
I. nadstropje, poleg Ljubljanice.

Udano podpisani usoja si visokočastitemu p. n. občinstvu naznanjati, da je dne **13. maja t. l. odprl nov**

fotografični atelier.

Opirajoč se na svoje večletno delovanje v tej stroki, mi je mogoče, oziraje se na fizikalne in kemične temeljne zakone, s pripravo pripravo fotografirati **brez steklenega salona**. Veliko prikladnejše stanovanje daje pri pravi porabi toliko prostora in svetlobe, da se napravijo popolnem dovršene fotografije, katere glede na značaj osebe še one v steklenih saloni napravljene lahko presegajo.

Dalje si usojam visokočastito p. n. občinstvo opozarjati na **trenotno fotografiranje pri elektrokemični svetlobi**

po svoji napravi, katero se lahko vrši **pri vsakej ponočnej uri** doma ali zunaj doma.

Mnogobrojnemu prijaznemu obisku se priporoča

z odličnim spoštovanjem

JOS. ARMIČ & Comp.

(340—3)

Podjeten, vesten in zanesljiv

mlad mož

(28 let star), prijetne vnanjosti in dostojnega vedenja, slovensčine in nemščine v govoru in pisavi popolnem zmožen, izurjen v trgovini z raznovrstnim blagom, išče kot

trgovski poslovodja

ali kako drugo primerno službo (tudi v srbo-hrvatskih deželah). Ustopi lahko takoj. Prevzame tudi trgovino na lasten račun pod jamstvom.

Ponudbe naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Naroda“.

(341—2)

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(224—10)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in pluzne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži **Dovski mavec** (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje

(293—4)

patentovane vstricne zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so posebno lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od snega in mraza.

➡ Poroštvo za tri leta. ➡

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki.

Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica **Konstanskega** patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje **Schmidheinijskih zarezanih strešnikov**, kakor tudi **Passavant-patenta**.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo.

Fabrika izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Glavno zastopstvo in zalogo za Kranjsko, Reko, Trst, Gorico, kakor tudi za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9.

Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim naročnikom in kupovalcem uljudno naznanjam, da sem ostavil svojo dosedanjjo

prodajalnico s čevljarskim blagom,

katero sem imel več let in v kateri sem imel vedno največjo izber ter se preselil

v **Cetinovičevo hišo** na Kongresnem trgu št. 3,

kjer sem otvoril svojo novo prodajalnico.

Zahvaljujoč se najtopleje za do sedaj izkazovano zaupanje, prosim uljudno, da mi je še dalje ohranite, ter zagotavljam, da se bodem kakor dosedaj prizadeval, da postrežem svojim naročevalcem in kupovalcem v vsakem oziru najreelnejše in kolikor moč po ceni.

Z velespoštovanjem

JARNEJ ŽITNIK.

V Ljubljani v maju 1888.

(338—2)

Najboljše sredstvo proti vsem mrčesom,

upliva s čudovito silo ter prežene hitro in gotovo vse mrčese, da od njih ne ostane niti sledu.

Popolnem uniči stenice in bolhe.

Temeljito prežene šurke in njih zalego iz kuhinj.

Prežene takoj mole.

Hitro nas osvobodi sitnih muh.

Varuje domače živali in rastline mrčesov in zaradi njih nastalih bolezni.

Popolnem prežene uši na glavi itd.

Pazi naj se dobro: Kar se v samem papirji prodaja, ni prava Zacherlova specialiteta.

Samo v originalnih steklenicah dobiva se pristen in po ceni v glavni zalogi: **J. ZACHERL, Danaj, I., Goldschmiedgasse 2.**

Ljubljana: Mibael Kastner, Viktor Schiffer, Jan. Luckmann, Peter Lassnik, H. L. Wencel, Schussnig & Weber, C. Karinger, Ivan Perdan, Josip Terdina, Gustav Treo, Ubald pl. Trukoczy, Aug. Spoljarič, J. Klauer.
Borovnica: Fran Verbič.

Vel. Lašče: J. N. Justin.
Krško: Fran Zesser.
Idrija: Fran Kos.
Kranj: Fran Dolenc, K. Šavnik, lekar, W. Killer, Fran Kovač.
Lož: Alojzij Gotsch.
Kostanjevica: Friderik Raitharek.
Tržič: O. Iladnik.
Gor. Logatec: A. Roblek.
Radovljica: Dom. Rizzoli, lekar.
Rudolfovo: J. Schink.
Zagorje: Fran Kovacs.

Ostane v Ljubljani do srede junija.
Zobozdravnik
AVGUST SCHWEIGER,
 Hôtel „Stadt Wien“, „pri Maliči“,
 ordinira (211—10)
 od 9. ure do 1/2 1. ure dopoldne,
 „2. „ „ 5. „ popoldne.
 Ob nedeljah od 1/2 10. do 1. ure popoldne.

PESMI,
 zložil
JOS. CIMPERMAN.
 Str. 190. Cena nevezanim 1 gld. 20 kr., vezanim
 z zlato obrezo 2 gld., po pošti 5 kr. več.

Jos. Cimpermana pesmi
 so jako ugodno presojevali „Zvon“, „Slovenski Narod“,
 „Dom in Svet“, „Edinost“, „Laibacher Zeitung“ itd. in tudi
 popolnem zaslužijo to jako ugodno oceno, le čitati je je
 treba in potem presojevati.

Jos. Cimpermana pesmi
 izražajo v vsem pravo in plemenito čutje v človeškem bi-
 stvu, ter se morejo, kar se tiče njih izvrstnosti, primerjati
 popolnem z znanimi pesnimi Gregorčiča, Jenka, Preširna in
 Vodnika.

Jos. Cimpermana pesmi
 omisliti in čitati mora vsak mladenič in mož, ki je nandu-
 šen in ima pravi pojem in razum za plemenite duševne pro-
 izvode domačega pesnika. (324—3)

Dobivajo se v vseh knjigarnah in pri založniku
J. Giontini-ji v Ljubljani.

*****
 P. n.
 Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da
 sem prevzel in uredil
gostilno „Pri raku“
 („zum Krebsen“).
 Stregel bom radovalno s prav izvrstnimi in
 mnogovrstnimi **vin, poštena pijača** po najnižji
 ceni. Vsak čas **sveže pivo** po 20 kr. liter.
Gorka in mrzla jedila so vedno in izvrstno
 pripravljena.
 Za obilni obisk se priporočam.
 S spoštovanjem
J. Bolč, gostilničar.
 (337—2)

J. Purgleitner-ja lekarna
 v Gradci.
Štajerski zeljški sok, 1 steklenica 88 kr
 proti kašlju, hripa-
 vosti, vratnim in prsnim boleznim in se je v ští-
 ridesetih letih pokazal dobrega.
Apneni sirup, iz podfosforikastokislega apna,
 olajšilo za bolehačoče na plućih
 in v prsih (okrepilo kostij za slabe otroke)
 1 steklenica 1 gld.
Dr. Wuchte zeljško mazilo, 1 velika stek-
 lenica 1 gld.,
 1 mala steklenica 60 kr., proti protinu in trganju
 po udih.
Englhofer-jeva mišična in živčna esenca,
 1 steklenica 1 gld., proti boleznim vida, členkov
 in glave, omotici, šumenju po ušesih, bolečinah v
 križi, slabosti členkov, trganju i. t. d.
 Vsi ti izdelki dobivajo se skoro v vseh lekar-
 nah monarhije ali se tudi lahko naročajo pri izdelo-
 vatelji proti poštnemu povzetju. (334—2)

Ne sme se zamenjati z momentnim, svetlim
 mazilom ali ličilom za usnje, katerega se tako bojé.

Neobhodno za vsacega
 za svetljenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni
 opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po
 c. kr. avstrijskem in oger- zavarovana proti
 skem ministerstvu ponarejanju

svetla tinktura za usnje
 (tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se
 ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali
 likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld.,
 št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri
 moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več
 kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, **nepre-
 močljiva**

hranilna mast za usnje.
 Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, do-
 kazuje 28 odlikovanj, na stotine priznanih
 pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri c. kr. vo-
 jaščini, ampak si utrla ušod pri Nj. Velikostu in
 c. kr. visokostih. 5. generalov, ki še služijo v c. kr.
 vojski, so dali najboljša spričevala.
 Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton
 Krišper in Schusnig & Weber, v Kranju g. Petan,
 v Škofji Loki g. Koželj. — Dobiva se v vseh večjih
 krajih države pri boljših trgovcih. (288—4)

Elegantne
dežnike in solnčnike
 v velikej izberi po čudovito nizkih cenah
 priporoča
 na Mestnem trgu št. 15. **L. MIKUSCH,** na Mestnem trgu št. 15.
 izdelovatelj dežnikov in solnčnikov.
 Dežniki in solnčniki se dobro in po ceni prevlačijo in popravljajo, naroče od
 zunaj na posamezne dežnike in solnčnike se točno proti povzetju izvrše. (205—9)
 Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolaganje.

Najviša odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.
 Neka se vazda izrično zahteva:
Družbe
Liebig-ove
mesni izvadak
Pravo, samo onda, ako etiketa svakoga lončica nosi pridodani podpis u modroj boji,
Liebig
 Centralno skladište Liebigove družbe za Austro-Ugarsku:
Dragutin Berck, c. kr. aust. dvorski dobavljač, Beč, I., Wollzeile 9.
 Dobiva se u svih vedih trgovina mirodija, delikatesa drougerijah, i lekarnah.
 Najviša odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.

Radgonska kislá voda
 (Radkersburger Sauerbrunn)
Štefanije studenec.
 Najčistejši alkalični kislec.
Lastnina J. DELLER-ja v RADGONI.
 Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena
 je jedino le agenturni in komisijski trgovini
J. Lininger-ja
 Rimska cesta št. 9 v Ljubljani,
 kjer se vsprejemajo vsa naročila.
 Jednotna cena je, ako se kupi 100 bokalskih steklenic v za-
 bojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 steklenic po pol bokala
 v zabojih po 50 steklenic 11 gld. franko zaboj v Ljubljani.
 Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se določje, ako kdo želi,
 kislec za poskušnjo.
Štefanije studenec je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata
 mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svo-
 jih izvanredno dijetelnih in zdravilskih lastnostij najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je **Šte-
 fanije studenec** jako prijetna, hladilna in poživljajoča pijača in se posebno zaradi tega
 priporoča, ker tudi najkislejše vino spremeni v prijetno, ljubko in sladko okusno pijačo. To se
 izvrši po posebni ugodni sestavi vode **Štefanije studenec**, po kateri se vinska kislina
 nevtralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je
 voda **Štefanije studenec** prav šampanjcu podobna. Vsled velike množine proste oglene
 kisline in dvojno oglenih kisljih solij, posebno dvojno ogleno-kislega natrona je **Štefanije
 studenec** najboljša namizna pijača, katera se z vsjo pravico uvrščuje med najboljše kislece
 cele Evrope.
Štefanije studenec ima kot zdravilo najboljši uspeh pri katarjih želodeca in
 črev. pri pomanjkanju teka, pri težkočah prebavljanja, pri
 zaprtji vode vsled prehlajenja, pri zlati žili, pri jetrnih, vrančnih in zolenih boleznih, pri ble-
 diči, popustni mrzlici in pri drugih živčnih afekcijah.
 Dobi se **ŠTEFANIJE STUDENEC** v znanih specerijskih pro-
 dajalnicah v Ljubljani in na deželi. (319—2)

Kranjski
firnež iz lanenega olja
prodaja po ceni
ADOLF HAUPTMANN,
Ljubljana, (345-5)
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje
na deželi!
Pivo v steklenicah,
eksportno pivo, ki se dolgo ohrani, in
močno pivo (dvojak)
iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in
50 steklenic.
A. MAYER-jeva
zaloga v Ljubljani. (243-8)

C. kr. priv. tovarna za portlandski in hidravlični cement ALOJZIJA PRASCHNIKER-ja

Ustanovljena leta 1854.

v Kamniku na Kranjskem.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. VIDIC-u & Comp.,
Slonove ulice št. 9.

Priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoj **hidravlični cement** (roman cement) in **portlandski cement**, po kakavosti vedno izvrsten in enakomeren, ter **jamči** za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjerjev in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za jednako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa glede teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazcih, in jednobojne plošče od portlandskega cementa, črne, rdeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vezah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sobe, cementne cevi itd. (354-1)

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najočnejše izvršujejo ter jih vsprajema glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. VIDIC-u & Comp., Slonove ulice št. 9.

Umetne (152-23)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstropje.

Naznanilo. Vina

lastnega pridelka, bizelja, gospoda **Luke Tavčarja**, proda se večja množina v kakešnih količinah po vedru in več, po 10, 11, 12 gld. vedro, uštevši užitnino, v kleti na Dunajski cesti poprej „Hotel Europa“.

Kateri ga želé kupiti, oglase naj se pri **F. M. Schmittu**, trgovci v Špitalskih ulicah v Ljubljani.

Tudi se toči vino na drobno po 28 kr. liter v restavraciji „Hotel Europa.“ (333-3)

Posebna, v tej deželi razširjena bolezen je slabo prebavljenje.

Naša modna kuhinja in modni način življenja sta vzroka te bolezni, ki nas nenadoma napade. Mnogi ljudje trpé včasih za bolečinami v prsih in bokih, včasih tudi v hrbtu; čutijo se zaspane in trudne, imajo slab okus v ustih, zlasti zjutraj: nek poseben slez se jim nabira na zobeh, slasti nimajo do jedij, v želodci leži jim neka teža, v želodčevi votlini čutijo včasih neko nedoločeno otrpnenje, katerega ne odpravi uživanje jedij. Oči upadejo, roke in noge so mrzle in mastne; čez nekaj časa začne se kašelj; sprva suh, čez nekaj mesecev pa z zelenkastimi izvrški. Kogar ta bolezen zadene, se čuti vedno zaspanega, spanje ga ne upokoji; potem postane nervozen, razdražljiv in nejevoljen, hude slutnje ga napadajo, če hitro ustane, se mu v glavi vrti, kakor bi se mu cela glava sukala; čreva se mu včasih zamaše, koža mu je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zaostaja, belina v očeh se porumeni, urina ima malo ter je temne barve; in če se pusti dolgo stati, se nabere na dnu neka gošča; hrana se takemu človeku pogostoma vzdiguje, pri čemer čuti včasih sladke, včasih pa kisel okus; kar spremlja močno bitje srca. Vid mu peša pege se kažejo pred očmi, ter ga napada čut teške onemoglosti in zaspanosti. Ti simptomi se pogostem ponavljajo in lahko se reče, da skoro tretjina prebivalstva te dežele boleha za to boleznijo v jednj ali drugej obliki. Škakerjev izvleček pa spravi urenje jedij na tako pot, da bolno telo dobiva hrane, ter se prejšnje zdravje zopet povrne. Učinek tega zdravila je zares čudovit. Na milijone in milijone steklenic je že razprodanih, in število spriceval, ki potrjujejo zdravilno moč tega zdravila je izredno veliko. Na stotine bolezni, ki imajo razna imena, je posledica slabega prebavljenja; in če se poslednje zlo odpravi minejo tudi druga, kajti so le simptomi prave bolezni. Zdravilo je Škakerjev izvleček. Spricevala na tisoče oseb to dokazujejo brez vsake dvobe, kajti pohvalno se izrekajo o njega zdravilnih svojstvih. To izvrstno zdravilo se dobiva v vseh lekarnah.

Osobe, ki bolehalo za zabasanim, naj rabijo „Seigel-ove čistilne kroglice“ v zvezi s Škakerjevim izvlečkom „Seigel-ove čistilne kroglice“ odpravijo zabasanje kroté mrzlico in prehlajenja, odpravijo glavobol in zatré žolčnico. Kdor jih je jedenkrat poskusil, bode jih gotovo še dalje rabil. Uplivajo polagoma in ne napravljajo nobenih bolečin. — Cena 1 steklenici Škakerjevega izvlečka gld. 1.25, 1 škatljici „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr. (354-13)

V Riedlingsdorfu pri Pinkafeldu, dne 5. oktobra 1887.

Velečastiti gospod! Zares je čudno, kako upliva „Škakerjev ekstrakt“. Izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo. Pošljite mi hitro 1 steklenico izvlečka in 1 škatljico pil po povzetju.

Josip Schrauz.

V Sternhofu pri Česki-Tribavi, dne 7. oktobra 1885.

Velečastiti gospod! Meni poslani „Škakerjev ekstrakt“ sem že porabil ter se preveril, kako je dober — gotovo ni nobena sleparija — kajti jako pomagal je proti moji že zastarani živčni bolezni. Pošljite mi z obratno pošto še jedno steklenico. Z velespoštovanjem

Alojzij Kaplan, hišnik.

Lastnik „Škakerjevega izvlečka“ in Seigelovih kroglic je **A. J. White, Limited London, 35 Faringdan Road E. C.**

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima **Ivan Nep. Harna**, lekarna „pri Zlatem levu“ v Kromerizu (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Imajo lekarne:

na **Kranjskem**, **Koroškem**, **Primorskem**: v **Ljubljani**, **Velikovci**, **Wolfsbergu**, Ub. pl. Trnkoczy, G. Picoli; v **Celovcu**, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; v **Brezah**, **St. Mohorji**, **Prevaži**, Gostentschnig; na **Tribli**, v **Beljaku**, dr. Kumpf, Friedr. Scholz; v **Ajdovščini**, **Idriji**, **Kamniku**, **Polji**, J. Cabucchio; na **Reki**, G. Prodani; v **Gorici**, J. Cristofolletti, Pontoni, A. Gironzoli; v **Trstu**, Suttina A. al Camelo, Praxmarer A. ai due Mori, J. Serravallo, al Redentore C. Zaneti, alla Sesta d'oro; **Podgradom**, Nic. Bar. Gionović; v **Splietu**, Alijanović, Tocigl; v **Zadru**, Androvič; v **Sušaku** pri **Reki**, v **Novem pri Reki**, v **Malemu Lošnju**, O. Viviani, in skoro v vseh lekarnah ostalih mest države.

Usojam si tem potom naznanjati svojim častitim kupovalcem in opozarjam p. n. občinstvo, da nesem opustila svoje trgovine, katero sem imela do dne 1. aprila v Cetinovičevi hiši, temveč sem se le preselila

v Lassnikovo hišo, v Gledaliških ulicah št. 1.

Prosim za jednako mnogobrojni obisk, kakor do sedaj. Moja največja skrb bode, da svoje častite kupovalce najsolidnejše in najcenejše postrežem.

Z velespoštovanjem

Pavlina Mauser.

(350)

TOMO STARČEVIĆ, ZAGREB.

Protokolovana tvrdka:

TOMO STARČEVIĆ

v Zagrebu.

Agentura za vinsko stroko.

Posreduje pri kupovanju hrvatskih, slavonskih in dalmatinskih vin na debelo in drobno iz kleti najuglednejših veleposesnikov-vinogradnikov z jako ugodnimi pogoji. Preskrbuje vsakovrstne kletne priprave in tvarine iz najboljših domačih in inozemskih tovarn.

Priporoča se posebno častitemu občinstvu in vinskim trgovcem s Kranjskega. (360-1)

Marije Valerije ulica št. 4.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikerkih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjene starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233-16)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).